

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15032959	CEIP Plurilingüe Vicente Otero Valcárcel	Carral	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Ciencias da Natureza	4º Pri.	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	10
4.2. Materiais e recursos didácticos	11
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	11
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	12
6. Medidas de atención á diversidade	13
7.1. Concreción dos elementos transversais	14
7.2. Actividades complementarias	15
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	15
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	16
9. Outros apartados	17

1. Introducción

Esta programación nace da necesidade de todo docente de planificar a súa práctica diaria. Sen embargo, non entendemos a programación como un documento pechado e no que non pode haber variacións, senón como un marco de referencia aberto e flexible no que o contexto e os intereses do alumnado marcarán o camiño a seguir.

A correcta atención a toda a diversidade (incluído o alumnado con neae e nee) fai que a organización de espazos, tempos e apoios (tamén o do profesorado especialista de PT e AL) sexa flexible e incida na inclusión: desdobres, pequenos grupos heteroxéneos, traballo cooperativo, aprendizaxe manipulativa, utilización de diferentes espazos. Así o establece a Orde do 8 de setembro no seu artigo 43 onde se especifica que “na organización e na xestión das aulas procurárase a participación de todo o alumnado, o acceso a recursos, a flexibilidade dos agrupamentos e todo o que favoreza a interacción, a convivencia e a aprendizaxe compartida”. A programación está pensada para tres grupos de nenos e nenas do 4º Nivel de EP (4ºA conta con 21 alumnos/as, 4ºB con 20 alumnos/as e 4ºC con 20 alumnos/as) e para elaborala tivemos en conta as características dos nenos-as de 9-10 anos, onde Piaget os sitúa na etapa das operacións concretas.

Cabe sinalar que cada grupo continúa coa mesma titora que o curso pasado agás os 4 alumn@s repetidores (3 xa estaban no centro o curso pasado e 1 é unha nova incorporación). Asemade, un total de 10 nenos e nenas reciben RE desde o curso pasado.

É importante destacar que o centro no que se vai desenvolver esta programación conta con varios proxectos que son tidos en conta á hora de elaborar dito documento: PLAMBE, Polo Creativo, E-Dixgal, entre outros.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Expor e dar resposta a cuestións científicas sinxelas, utilizando diferentes técnicas, instrumentos e modelos propios do pensamento científico, para interpretar e explicar feitos e fenómenos que ocorren no medio natural.	1-2-3		2-4	1-2		4		
OBX2 - Coñecer e tomar conciencia do propio corpo, así como das emocións e sentimentos propios e alleos, aplicando o coñecemento científico, para desenvolver hábitos saudables e para conseguir o benestar físico, emocional e social.			5		1-2-3	3		
OBX3 - Identificar as características dos diferentes elementos ou sistemas do medio natural, analizando a súa organización e propiedades, e establecendo relacións entre estes, para recoñecer o seu valor, conservalo, melloralo e emprender accións para o seu uso responsable.			1-2-4-5	1		4	1	1

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX4 - Identificar as causas e consecuencias da intervención humana na contorna, para mellorar a capacidade de afrontar problemas, buscar solucións e actuar de maneira individual e cooperativa na súa resolución, e para poñer en práctica estilos de vida sustentables e consecuentes co respecto, o coidado e a protección das persoas e do planeta.	5		2-5		4	1-3-4	1	
OBX5 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura, responsable e eficiente, para buscar información, comunicarse e traballar de maneira individual, en equipo e en rede, e para reelaborar e crear contido dixital de acordo coas necesidades dixitais do contexto educativo.	3		4	1-2-3-4-5				4
OBX6 - Resolver problemas a través de proxectos de deseño e da aplicación do pensamento computacional, para xerar cooperativamente un produto creativo e innovador que responda a necesidades concretas.			3-4	5	3-4-5		1-3	4

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	COÑECÉMONOS	Nesta unidade repasaremos o concepto de ser vivo e que funcións vitais realizan todos eles, aproveitando para repasar o traballado no curso anterior dos diferentes reinos. Explicaremos a función de reprodución no ser humano.	10	10	X		
2	ALIMENTÁMONOS	Nesta unidade aprenderemos como o ser humano realiza a función de nutrición. Tamén faremos pequenos experimentos científicos para que o alumnado vexa como funcionan os diferentes aparellos que realizan a función mencionada.	15	15	X		
3	RELACIONÁMONOS	Nesta unidade traballaremos a función de relación no ser humano. Nela incidiremos na importancia desta función para que o ser humano se relacione co medio no que vive. Aproveitaremos para que o alumnado aprenda a realizar preguntas científicas e faga predicións de posibles respostas.	15	15	X		
4	COIDÁMONOS	Nesta unidade traballaremos o que a saúde	20	10		X	

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
4	COIDÁMONOS	e que debemos facer para manter un bo estado da mesma, atendendo a alimentación, hixiene, a actividade física, descanso e ao benestar emocional. Aproveitaremos para elaborar menús saudables e analizaremos os menús que se serven no comedor do noso centro para comprobar que son menús equ	20	10		X	
5	CAMBIAMOS	Nesta unidade analizaremos as propiedades da materia así como os estados e os cambios que se producen na mesma. Tamén aprenderemos diferentes formas e tipos de enerxía e analizaremos as diferentes formas da enerxía que empregamos no noso día a día.	20	10			X
6	CONSTRUIMOS	Nesta unidade aprenderemos o que son as forzas e os efectos que se poden producir con elas. Tamén analizaremos como o ser humano aproveita a forza a través das máquinas (simples e compostas).	20	10			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	COÑECÉMONOS	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Coñecer a morfoloxía externa e interna do corpo, identificando os aparellos e órganos implicados na realización das funcións vitais.	Coñecer as tres funcións vitais que realizan os seres vivos e saber explicar brevemente cada unha delas. Identificar os principais órganos implicados na función de reprodución no ser humano.	PE	100

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- Aspectos básicos das funcións vitais do ser humano: relación, nutrición e reprodución. Importancia dos órganos dos sentidos e do seu coidado para relacionarse coa contorna.

UD	Título da UD	Duración
2	ALIMENTÁMONOS	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Coñecer a morfoloxía externa e interna do corpo, identificando os aparellos e órganos implicados na realización das funcións vitais.	Coñecer que aparellos están implicados na función de nutrición. Describir, coas súas palabras, o proceso de nutrición.	PE	60
CA1.3 - Realizar experimentos guiados, de forma individual ou en equipo, utilizando diferentes técnicas de indagación e instrumentos de forma segura, realizando observacións e medicións precisas, rexistrando os datos correctamente.	Realizar con axuda experimentos guiados empregando diferentes técnicas e instrumentos e rexistrando os datos obtidos.	TI	40
CA4.5 - Participar en diversas tarefas en equipo, desenvolvendo distintos roles que favorezan o obxectivo final dun proxecto respectando as normas básicas de convivencia.	Participar nas tarefas en equipo respectando as normas preestablecidas antes da tarefa.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Procedementos de indagación adecuados ás necesidades da investigación, identificación e clasificación da información relevante, de maneira individual ou en equipo. - Realización de experimentos, de maneira individual ou en equipo, utilizando o método científico. - Uso de instrumentos e dispositivos apropiados para realizar observacións e medicións precisas de acordo coas necesidades da investigación rexistrando os seus resultados. - Aspectos básicos das funcións vitais do ser humano: relación, nutrición e reprodución. Importancia dos órganos dos sentidos e do seu coidado para relacionarse coa contorna. - Importancia da función de nutrición para o ser humano e identificación dos aparellos relacionados con ela (dixestivo, respiratorio, circulatorio e excretor). - Proxectos de deseño e pensamento computacional: - Técnicas cooperativas para o traballo en equipo, estratexias para a xestión de conflitos e promoción de condutas empáticas e inclusivas.

UD	Título da UD	Duración
3	RELACIONÁMONOS	15

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Coñecer a morfoloxía externa e interna do corpo, identificando os aparellos e órganos implicados na realización das funcións vitais.	Coñecer que aparellos están implicados na función de relación. Describir, coas súas palabras, o proceso da función de relación.	PE	50

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas sobre obxectos, feitos e fenómenos do medio natural a través da observación.	Formular preguntas e predicións con axuda.	TI	50
CA1.4 - Comunicar os resultados das investigacións a través de diferentes formatos, comparando os resultados obtidos coas predicións realizadas.	Comunicar con axuda os resultados das investigacións a partir dos resultados obtidos nas predicións realizadas.		
CA4.5 - Participar en diversas tarefas en equipo, desenvolvendo distintos roles que favorezan o obxectivo final dun proxecto respectando as normas básicas de convivencia.	Participar nas tarefas en equipo respectando as normas preestablecidas antes da tarefa.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Importancia do uso da ciencia e da tecnoloxía para axudar a comprender as causas das propias accións, tomar decisións razoadas e realizar tarefas de forma máis eficiente. - Comunicación guiada dos resultados da investigación, de forma oral ou escrita, utilizando diferentes soportes (textos orais ou escritos, maquetas, presentacións, murais). - Aspectos básicos das funcións vitais do ser humano: relación, nutrición e reprodución. Importancia dos órganos dos sentidos e do seu coidado para relacionarse coa contorna. - Sistema nervioso e o aparello locomotor. Os ósos, as articulacións e os músculos. Hábitos de hixiene postural nas súas actividades diarias. - Proxectos de deseño e pensamento computacional: - Técnicas cooperativas para o traballo en equipo, estratexias para a xestión de conflitos e promoción de condutas empáticas e inclusivas.

UD	Título da UD	Duración
4	COIDÁMONOS	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Adoptar hábitos de vida saudables valorando a importancia dunha alimentación variada, equilibrada e sustentable, o exercicio físico, o contacto coa natureza, o descanso, a hixiene, o uso adecuado das novas tecnoloxías e a prevención de accidentes e enfermidades.	Adoptar hábitos de vida saudable valorando a importancia dunha alimentación variada e equilibrada (merendas), o exercicio físico o contacto coa natureza, o descanso, a hixiene, o uso adecuado das novas tecnoloxías e a prevención de accidentes e enfermidades.	TI	100
CA2.3 - Identificar actitudes que fomenten o benestar emocional e social, xestionando as emocións propias e respectando as dos demais, mostrando empatía e establecendo relacións afectivas saudables.	Identificar actitudes que fomenten o benestar emocional e social, xestionando as emocións propias e respectando as dos demais, mostrando empatía e establecendo relacións afectivas saudables.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais, de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual e en equipo, reelaborando e creando contidos dixitais sinxelos.	Empregar, de xeito guiado, programas para a elaboración do produto final (Infografía).		
CA4.3 - Presentar o produto final dos proxectos de deseño en diferentes formatos e explicando os pasos seguidos.	Presentar, con axuda, o produto final realizado e ser quen de describir brevemente como foi o proceso do traballo realizado.		
CA4.5 - Participar en diversas tarefas en equipo, desenvolvendo distintos roles que favorezan o obxectivo final dun proxecto respectando as normas básicas de convivencia.	Participar nas tarefas en equipo respectando as normas preestablecidas antes da tarefa.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Pautas para unha alimentación saudable e sustentable. Pirámide dos alimentos e clasificación en función dos seus nutrientes principais. - Pautas para a prevención de enfermidades, riscos e accidentes na súa contorna máis próxima. - Pautas que fomenten unha saúde emocional e social adecuadas: hixiene do sono, xestión do lecer e do tempo libre, contacto coa natureza, uso adecuado de dispositivos dixitais e estratexias para o fomento de relacións sociais saudables. Educación afectivo-sexual. - Dixitalización da contorna persoal de aprendizaxe: - Dispositivos e recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo. - Estratexias de procura guiada de información seguras e eficientes en Internet (valoración, discriminación, selección e organización). - Tratamento e elaboración de textos sinxelos para comunicar información (título, formato, edición, gardar arquivo e compartir a través de plataformas dixitais). - Aplicación das regras básicas de seguridade e privacidade para navegar por Internet para protexer a contorna dixital persoal de aprendizaxe. - Recursos e plataformas dixitais restrinxidas e seguras para comunicarse con outras persoas. Etiqueta dixital, regras básicas de cortesía e respecto e estratexias para resolver problemas na comunicación dixital. - Estratexias para fomentar o benestar dixital. Recoñecemento dos riscos asociados a un uso inadecuado e pouco seguro das tecnoloxías dixitais (tempo excesivo de uso, ciberacoso, acceso a contidos inadecuados, publicidade e correos non desexados) e estratexias de actuación. - Proxectos de deseño e pensamento computacional: - Técnicas cooperativas para o traballo en equipo, estratexias para a xestión de conflitos e promoción de condutas empáticas e inclusivas.

UD	Título da UD	Duración
5	CAMBIAMOS	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Identificar as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural a través de metodoloxías de indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados.	Identificar as características e as propiedades materia.	PE	100
CA3.2 - Recoñecer a través de pequenas investigacións diferentes formas de produción da calor e os seus efectos sobre os corpos.	Recoñecer, con axuda, as formas de produción de calor e os seus efectos sobre os corpos.		
CA3.4 - Identificar problemas ecosociais, propoñer posibles solucións e poñer en práctica hábitos de vida sustentable, recoñecendo comportamentos respectuosos de coidado e protección da contorna e uso sustentable dos recursos naturais, e expresando os cambios positivos e negativos causados no medio pola acción humana.	Identificar, con axuda, problemas ecosociais, propoñer posibles solucións e poñer en práctica hábitos de vida sustentable, recoñecendo comportamentos respectuosos de coidado e protección		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Cambios reversibles e irreversibles que experimenta a materia desde un estado inicial a un final para recoñecer os procesos e transformacións que ocorren na materia en situacións da vida cotiá. - Características e propiedades da calor. Materiais condutores e illantes, instrumentos de medición e aplicacións na vida cotiá. - Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Importancia da calidade do aire e auga da nosa contorna.

UD	Título da UD	Duración
6	CONSTRUIMOS	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Analizar os efectos das forzas sobre determinados obxectos de uso común realizando experiencias sinxelas e pequenas investigacións con máquinas e aparellos.	Analizar, con axuda, os efectos das forzas sobre determinados obxectos de uso común realizando experiencias sinxelas e pequenas investigacións con máquinas e aparellos.	PE	30
CA1.2 - Buscar e seleccionar información, de diferentes fontes seguras e fiables, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural.	Buscar e seleccionar, con axuda, información, de diferentes fontes seguras e fiables, adquirindo léxico científico básico e utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural.	TI	70
CA4.2 - Construír en equipo un produto final sinxelo que dea solución a un problema de deseño, propoñendo posibles solucións, probando diferentes prototipos e utilizando de forma segura as ferramentas, técnicas e materiais adecuados.	Construír, con axuda e en equipo unha máquina simple.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.4 - Resolver, de forma guiada, problemas sinxelos de programación, modificando algoritmos de acordo con principios básicos do pensamento computacional.	Resolver, con axuda e de forma guiada, problemas sinxelos de programación, modificando algoritmos de acordo con principios básicos do pensamento computacional.		
CA4.5 - Participar en diversas tarefas en equipo, desenvolvendo distintos roles que favorezan o obxectivo final dun proxecto respectando as normas básicas de convivencia.	Participar nas tarefas en equipo respectando as normas preestablecidas antes da tarefa		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fomento da curiosidade, a iniciativa e a constancia na realización das diferentes investigacións a través da observación e formulación de hipótese. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. - Forzas de contacto e a distancia. Efecto sobre os obxectos dependendo do seu tamaño, masa e forma. - Máquinas simples, o seu efecto sobre as forzas e aplicacións na natureza e usos na vida cotiá. Planificación e montaxe dalgunha máquina de construción sinxela. - Proxectos de deseño e pensamento computacional: <ul style="list-style-type: none"> - Planificación dun proxecto sinxelo, identificando e seleccionando adecuadamente os materiais, ferramentas e obxectos necesarios para a súa consecución. - Fases dos proxectos de deseño: identificación de necesidades, deseño, prototipado e proba, avaliación e comunicación. - Iniciación á programación. Recursos dixitais (plataformas dixitais de iniciación á programación, aplicacións de programación por bloques, robótica educativa...). - Vocabulario básico do ámbito tecnolóxico.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Os principios metodolóxicos que segue esta programación son:

- A motivación do alumnado. Entendemos que o alumnado debe ter un papel activo e tunha actitude favorable de cara ás aprendizaxes, por iso trataremos de partir dos seus centros de interese e plantexaremos actividades dinámicas, variadas, significativas e manipulativas.
- Se fora necesario porque a dinámica da aula non funciona ou porque a actividade así o require, gardaremos un tempo dentro do horario lectivo para realizar asambleas e así ter un espazo aberto de participación e decisión democrática.
- Seleccionaremos e secuenciaremos os contidos e competencias, agrupándoos por Unidades Didácticas, 6 en total, a razón de 3 no primeiro trimestre, 1 no segundo e 2 no terceiro.
- O ensino fomentará a autonomía e estará centrado no alumnado. As primeiras horas utilizaranse para actividades de tipo máis académico e tradicional (actividades nos libros de texto), as horas de despois do recreo serán utilizadas para outros tipos de aprendizaxes, proxectos, tarefas, recantos preparados con materiais manipulativos, caixas de aprendizaxe... Esta organización será flexible e dependerá tamén das horas de apoio dos mestres con dispoñibilidade horaria e AL ou PT.

- Teremos en conta a progresión en dificultade e o reforzo das aprendizaxes espaciadas no tempo para favorecer a súa integración e memorización.
- Traballaremos por recantos e/ou caixas de aprendizaxe. Contaremos cun amplo e variado conxunto de materiais e recursos didácticos organizados para favorecer a súa localización, orde e autonomía.
- Co obxectivo de dotar ao alumno/a dos coñecementos e as competencias necesarias para desenvolver as súas propias aprendizaxes de forma autónoma, traballaranse diferentes técnicas de estudo, organizadores visuais e estratexias para desenvolver hábitos de pensamento organizado.
- Usaranse diferentes técnicas de aprendizaxe cooperativa e colaborativa. Os equipos serán heteroxéneos e seguirase a senda da aprendizaxe entre iguais e a corresponsabilidade.
- Traballo por proxectos e tarefas. Para levar a cabo o PDI do centro que este ano versa sobre "Tod@s temos unha historia que contar", usaremos a aprendizaxe baseada en proxectos e integraremos os diferentes saberes que aprendimos durante o curso para levalo a cabo durante a 3ª avaliación máis en profundidade combinando as linguas, as matemáticas, naturais e sociais, as linguas e a educación artística.
- Usaremos o reforzo positivo e a despenalización do erro. Levaremos a cabo estratexias de mediación, baseadas na Disciplina Positiva e outras metodoloxías afíns prestando atención ao desenvolvemento da intelixencia emocional intra e interpersonal.
- Usaremos as TIC, centrándonos nas linguaxes de programación e tamén nas competencias AMI.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación

Libros de texto da editorial Anaya "Operación mundo", ordenador de aula, libros, xogos e outros recursos bibliográficos (biblioteca). Tamén se crearán diferentes materiais manipulativos para favorecer a adquisición dos contidos traballados na aula.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A avaliación inicial será o referente das medidas a contemplar que deriven dos resultados da mesma. Levarase a cabo na semana do 11 ao 15 de setembro.

Consistirá na observación directa e indirecta do alumnado, probas escritas e orais: análise da expresión oral (debate), comprensión escrita, resolución de problemas...

A nivel de aula, algunha das medidas que se contemplan en función dos resultados obtidos son adaptar a programación en función das necesidades de todo o alumnado, facendo especial fincapé naqueles discentes máis vulnerables. Poñeremos en práctica actividades de reforzo e ampliación, recuperación de contidos e obxectivos non acadados tratando de compensar eivas na medida das posibilidades que permita a dinámica da aula/grupo.

Tamén se levarán a cabo as medidas de atención á diversidade que se consideren necesarias para favorecer a aprendizaxe do alumnado.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	10	15	15	20	20	20	100
Proba escrita	100	60	50	0	100	30	52
Táboa de indicadores	0	40	50	100	0	70	48

Criterios de cualificación:

As probas escritas e Táboas de indicadores (rúbricas, traballos, exposicións...), teñen o mesmo peso en cada trimestre.

A nota trimestral, no tocante o que as UD se refire, son as seguintes:

Primeiro trimestre:

-UD 1: 20%

-UD 2: 40%

- UD3: 40%

Segunda avaliación:

-UD 4: 100%

Terceira avaliación:

-UD 5: 50%

-UD 6: 50%

O 100% da avaliación final obterase do xeito seguinte:

-UD 1:10%

-UD 2: 15%

-UD 3: 15%

-UD 4: 20%

-UD 5: 20%

-UD 6: 20%

Cando a cualificación obtida non sexa exacta o redondeo das notas farase sempre cara arriba. En calquera caso prevalecerá sempre o criterio das titoras e a xunta de avaliación.

Criterios de recuperación:

Se consideramos que o alumnado ten unha parte suspensa e que eses contidos son relevantes na materia para a continuidade da aprendizaxe indicaráselle os contidos que debe repasar e reforzar para a realización dunha proba (escrita, oral, recollida dalgún traballo...). Isto farase de maneira individual antes de rematar cada trimestre atendendo ás necesidades de cada alumno/a.

6. Medidas de atención á diversidade

A Orde 8 de setembro de 2021 que desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, pola que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación define a diversidade como unha realidade social que atinxe a todos os individuos e aspectos da vida.

Concíbese a atención educativa á diversidade como o conxunto de medidas e accións deseñadas coa finalidade de adecuar a resposta educativa ás diferentes características, potencialidades, ritmos e estilos de aprendizaxe, motivacións e intereses e situacións sociais e culturais de todo o alumnado. Estas medidas e accións implican a toda a comunidade educativa e deben concretarse en propostas curriculares e organizativas que teñan en conta a pluralidade de todas e cada unha das alumnas e alumnos máis aló de se presentan ou non necesidades específicas de apoio educativo.

Algún dos principios inspiradores LOMLOE son a equidade, a igualdade de oportunidades e a cooperación e estes son o eixe principal da programación. Enténdese equidade como darlle a cada persoa os apoios necesarios en función das súas necesidades e enténdese a igualdade de oportunidades como a flexibilidade destas actuacións para adaptalas ao alumnado e ao contexto.

Así, en colaboración co DO e tendo en conta sempre a eficiencia dos recursos e as súas propostas, deseñaranse diferentes tipos de apoio dependendo das actividades que se van a realizar e dos nenos e nenas que se beneficien deles nese momento (incluímos aquí o profesorado con dispoñibilidade horaria e tamén os mestres de PT e AL). Estes apoios serán inclusivos e seguirán os principios que Teresa Huguet fai no seu libro Aprender juntos en el aula. Una propuesta inclusiva da Editorial Graó:

- O mestre de apoio está dentro da aula ordinaria apoiando a un só neno. Isto require de pouca coordinación e produce certa dependencia do coidador polo que se farán estes apoios so de forma puntual.
- Axudar a un alumno aumentando progresivamente a distancia. Este tipo de apoio suple as carencias do apoio anterior e será o fin último, que os alumnos acaden a autonomía.
- Agrupación temporal de alumnos dentro da aula ou na aula de apoio (desdobres). Con grupos heteroxéneos no que cada mestre atende a un grupo.
- Os dous mestres móvense pola aula axudando a quen o necesite.
- Traballo en grupos cooperativos que promovan a inclusión, o mestre de apoio ocúpase dun grupo e o titor/a doutros.
- Os dous mestres conducen unha actividade conxuntamente para casos de actividades, por exemplo, que necesiten de exposicións orais e debates.
- O mestre de apoio conduce a actividade e o mestre titor fai o apoio (permite ao titor acercarse máis aos seus alumnos e ver onde poden necesitar máis axuda).
- O mestre de apoio prepara o material para traballar na aula ou fóra dela. Este tipo de situación darase cando se necesite adaptar as actividades ou para acadar a inclusión e a participación dun neno/a con NEE, xa que o pequeno grupo favorece a relación cos compañeiros/as.

Teremos en conta para levar a cabo un tipo de apoio ou outro o benestar emocional do alumnado e a súa autoestima priorizando sempre aos nenos e nenas por enriba da organización do persoal do centro. As opinións que manifesten as familias e o propio alumnado que reciba apoios serán escoitadas e terán un peso decisivo na organización das clases nas que haxa dous docentes na aula (tamén PT e AL).

Tamén poderemos realizar unha adaptación dos tempos e instrumentos de avaliación. A avaliación entenderase como un elemento regulador e potenciador da aprendizaxe. Os alumnos e alumnas con algún tipo de dificultade ou necesidade específica de apoio educativo contarán con todas aquelas adaptacións que sexan precisas e que permitan a compensación de ditas dificultades.

Para o alumnado con materias pendentes do curso anterior ou que repite, desenvolveranse os Plans Específicos de Recuperación (art. 6.5 Orde 25 de xaneiro de 2022) e os Plans Específicos de Reforzo ou Recuperación e Apoio (art.6.3 da citada Orde) respectivamente.

Se fora necesario porque as características do alumnado así o requirira, levaremos a cabo (tal como establece o mesmo Decreto 229/2011 e a Orde 8 de setembro de 2021) medidas extraordinarias de atención á diversidade todas aquelas dirixidas a dar resposta ás necesidades educativas do alumnado con necesidade específica de apoio educativo que poden requirir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supoñer cambios esenciais no ámbito organizativo, así como, de ser o caso, nos elementos de acceso ao currículo ou na modalidade de escolarización. Aplicaranse unha vez esgotadas as de carácter ordinario ou por resultaren estas insuficientes. No presente curso escolar, inicialmente, parece que non se precisa a aplicación destas medidas extraordinarias.

Animarase ás familias a participar e a mirar as diferenzas dende unha óptica positiva de maneira que consideren que contar con nenos/as con nee e neae non supón un atranco para os seus fillos e fillas senón unha oportunidade para aprender máis aló dos contidos curriculares propiamente ditos. Para levar a cabo esta educación inclusiva teremos moi en conta o modelo DUA e a adaptación á lectura fácil.

Por último, os nosos referentes (ademais da diferente lexislación) serán as pautas de orientación, intervención e avaliación que aparecen nos diferentes protocolos publicados por esta Consellería.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - COMPRENSIÓN LECTORA.	X	X	X	X	X	X
ET.2 - EXPRESIÓN ORAL E ESCRITA. .	X	X	X	X	X	X
ET.3 - COMPETENCIA DIXITAL .				X		X
ET.4 - EDUCACIÓN PARA A PAZ E PREVENCIÓN E RESOLUCIÓN PACÍFICA DE CONFLICTOS	X	X	X	X	X	X
ET.5 - EDUCACIÓN PARA O CONSUMO RESPONSABLE E O DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE				X		
ET.6 - EDUCACIÓN PARA A SAÚDE				X		

Observacións:

A maioría destes elementos transversais traballaranse durante todo o ano e máis especialmente celebrando as diferentes conmemoracións (Día da Muller, Día da Saúde, Día do Medio Ambiente...)

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Saída á Domus	No 1º trimestre unha vez que finalicemos as unidades didácticas que versan sobre o coñecemento do corpo humano.	X		
Saída pendente de concretar	No 2º trimestre realizaremos unha saída organizada polo mestre de Educación Física.		X	
Saída ao Salón do Libro de Pontevedra.	No 3º trimestre, máis relacionado coas áreas de Linguas.			X
Saída á área recreativa da Brexa (Carral)	No 3º trimestre para coñecer a contorna da nosa vila.			X

Observacións:

As actividades de obrigado cumprimento estarán relacionadas co PDI do Centro, na maioría dos casos. Seguiremos as propostas dos diferentes equipos e o Concello e aquelas outras que poidan xurdir ao longo do curso.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Adecuouse a programación didáctica en tempo e forma ao alumnado.
Metodoloxía empregada
A metodoloxía empregada favoreceu a aprendizaxe e tomou como referencia as orientacións pedagóxicas do currículo nas diferentes áreas.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Organizouse a aula de forma flexible co fin de aproveitar os recursos materiais e persoais.
Medidas de atención á diversidade
Puxéronse en marcha medidas de atención á diversidade de tipo ordinario e, se fora o caso, de tipo extraordinario tendo sempre en conta a inclusión educativa e a aprendizaxe entre iguais.
Clima de traballo na aula
O clima de traballo na aula foi axeitado e leváronse a cabo medidas para acadar o coñecemento entre o alumnado e outras que favorecen a resolución pacífica de conflitos.

Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais

Coordinamonos co resto do equipo docente e coas familias ou titores legais de forma periódica.

Descrición:

Así mesmo tamén se fará un proceso de autoavaliación da práctica docente en cada tarefa realizada que nos permita cambiar e mellorar na planificación de actividades co fin de que sirva de feedback para o deseño doutras novas. Esta autoavaliación será conxunta entre as titoras, pois procuraremos, na medida do posible, desenvolver de forma coordinada as mesmas tarefas dentro das tres aulas.

Cada ítem valorarase de 0 a 5.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Tralo remate de cada trimestre revisarase a PD. Dita revisión terá en conta os seguintes puntos:

1. Seguimento da PD no apartado correspondente do PROENS:

- Reunións trimestrais do equipo docente da coordinación de ciclo.
- No tocante ás UD: data de inicio e final, número de sesión previstas e realizadas.
- Grao de cumprimento da PD con carácter xeral dos indicadores de logro desta.
- Propostas xerais de mellora e outras observación.

2. Actividades complementarias (realizadas ou non).

No caso de non cumprir esta temporalización, analizaremos as posibles causas e proporemos as medidas correctoras necesarias para acadar a temporalización prevista na seguinte avaliación ou, se estamos na última avaliación, para incluír as modificacións necesarias na programación do vindeiro curso.

Dentro das razóns reais que deberemos analizar para saber o porque non somos capaces de manter a temporalización prevista, son, entre outros, os seguintes:

- Número e duración das actividades propostas.
- Nivel de dificultade das actividades propostas.
- Interese e motivación do alumnado
- Tipo de actividades propostas.
- Existencia de efemérides.
- Medidas de atención á diversidade previstas.
- Participación en programas externos.
- Metodoloxía que se aplica.

-Propostas xerais de mellora e outras observación.

2. Actividades complementarias (realizadas ou non).

No caso de non cumprir esta temporalización, analizaremos as posibles causas e proporemos as medidas correctoras necesarias para acadar a temporalización prevista na seguinte avaliación ou, se estamos na última avaliación, para incluír as modificacións necesarias na programación do vindeiro curso.

Dentro das razóns reais que deberemos analizar para saber o porque non somos capaces de manter a temporalización prevista, son, entre outros, os seguintes:

- Número e duración das actividades propostas.
- Nivel de dificultade das actividades propostas.
- Interese e motivación do alumnado
- Tipo de actividades propostas.
- Existencia de efemérides.
- Medidas de atención á diversidade previstas.
- Participación en programas externos.
- Metodoloxía que se aplica.

9. Outros apartados